

7. MOGELIJKE SENSIBILISATIEACTIES

We geven hieronder een aantal voorbeelden van acties die u kan opzetten om de inwoners van uw gemeente te sensibiliseren rond de problematiek van het illegaal verbranden. Een combinatie van verschillende acties, afgestemd op verschillende doelgroepen zorgen voor een optimaal resultaat.

Maak op voorhand een planning op van wat u wenst te ondernemen, zodat alle acties goed op elkaar afgestemd worden. Een marktactie kan bv. als startmoment gelden waarop u andere acties aankondigt. Door diverse acties te combineren en tegelijk te laten lopen, wordt de burger maximaal gestimuleerd om aandacht te schenken aan het thema.

Ook een periodieke herhaling is hierbij heel belangrijk.

7.1. Artikels

In bijlage 8 zijn er een aantal voorbeeld artikels te vinden, die in een gemeentebled e.d. geplaatst kunnen worden. U kan deze artikels letterlijk overnemen of ze kunnen als hulpmiddel dienen om een eigen versie te maken. Ook kan er gebruik gemaakt worden van de bijlage “Feiten en fabels”. Deze kunnen eventueel kort tussen de tekst door vermeld worden, om de tekst op te frissen.

7.2. Infostand

Een actie die weinig voorbereiding met zich meebrengt is de plaatsing van een infostand op plaatsen waar veel mensen langskomen. Er zijn verschillende materialen beschikbaar die uitgeleend kunnen worden.

Deze actie kan herhaald worden op verschillende locaties waar verschillende doelgroepen bereikt worden.

U kan de stand aantrekkelijker maken door er een interactief deel aan te koppelen met bv. een wedstrijd, kruiswoordraadsel, woordzoeker, prijsvraag,...

■ Bibliotheek

- Doelgroep:
Hele bevolking, vaak jonge gezinnen
- Voordelen:
De mensen worden benaderd in een rustige omgeving, waar ze de tijd kunnen nemen om de info door te nemen.
- Extra's:
Eventuele werken uit de bib die hierbij aansluiten kunnen ter inzage gelegd worden (bijvoorbeeld: werken over luchtverontreiniging, MIRA-T,....).

■ Markt

- Doelgroep:
Hele bevolking, vooral senioren en huisvrouwen
- Voordelen:

Inkleding van de tentoonstelling als een marktkraam maakt het zeer laagdrempelig. Je kan mensen “lokken” door bijvoorbeeld een kleine quiz te laten invullen. Gezien de korte tentoonstellingsperiode kan de stand bemand worden zodat mensen vragen kunnen stellen. Wanneer er nog andere acties volgt rond dit thema, kan dit ook al bekend gemaakt worden.

■ **Containerpark**

- Doelgroep:
Hele bevolking, mensen met een grote tuin of mensen die verbouwen
- Voordelen:
Op deze locatie bereikt u mensen die mogelijks veel bouw- of tuinafval hebben. Deelname aan een korte quiz kan motiveren om de stand te bekijken. Deelname kan bijvoorbeeld beloond worden met een jeton om grof huisvuil af te leveren. Parkwachters kunnen eventueel een korte briefing krijgen zodat ze ook vragen kunnen beantwoorden.

Andere locaties zoals het gemeentehuis, politiekantoor, het cultureel centrum, een buurtcentrum, een school... zijn natuurlijk ook mogelijk.

Volgende materialen zijn beschikbaar:

Een infostand

De uitleenbare infostand van de Provincie Vlaams-Brabant bestaat uit verschillende panelen. Deze panelen van de tentoonstelling ‘Wie zelf zijn afval verbrandt, verbrandt zijn vingers’ zijn te reserveren bij de Provincie Vlaams-Brabant, Dienst Leefmilieu, t.a.v. Jan De Boe, Provincieplein 1, 3010 Leuven. Tel: 016/267256.

Kostprijs: gratis. De ontlener is verantwoordelijk voor schade die de tentoonstelling zou oplopen gedurende de uitleenperiode. Het is daarom noodzakelijk de uitgeleende materialen voor gebeurlijke schadegevallen en tegen diefstal te verzekeren. (www.vlaamsbrabant.be/levenenwonen/milieuennatuur/milieuennatuurCONTENT.jsp?page=4346)

Drie banners op staanders met info over illegale verbranding van de MMK's (verwacht najaar 2007)

Voor de ontlening van de banners neemt u best contact op met de MMK van uw regio. www.mmk.be/regio.cfm

Een elektrospel over illegale verbranding van de MMK's (verwacht najaar 2007)

Voor de ontlening van het elektrospel neemt u best contact op met de MMK van uw regio. www.mmk.be/regio.cfm

Folders

“Slimmer stoken”: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Koning Albertlaan II-laan 20, bus 8, 1000 Brussel (<http://lucht.milieuinfo.be/uploads/MIN003-LR.pdf>)

“25% van de dioxine-uitstoot wordt veroorzaakt door vuurtjes in de tuin!": Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, OVAM en VMM, Koning Albertlaan II-laan 20, bus 8, 1000 Brussel

(www2.vlaanderen.be/ned/sites/sluihverbranden/BROCHURE_sluihverbranden.pdf)

“Verstandig verwarmen”:

brochure van de provincie Vlaams Brabant , Provincieplein 1, 3010 Leuven (<http://>

mediatheek.vlaamsbrabant.be/upload/objects/leven_en_wonen/milieu_en_natuur/minder_hinder/Minder%20Hinder%20-20Folder%20verstandig%20overwarmen%20-%20oranje.pdf

7.3. Infosessies

Doelgroep:

Je kan er voor kiezen om een infosessie te organiseren voor alle inwoners, maar het kan ook heel zinvol zijn om bepaalde doelgroepen aan te spreken in hun eigen organisatie, bv.: een seniorenvereniging, een vrouwenvereniging.

Voordelen:

- Burgers krijgen een overzicht van de problematiek.
- Burgers krijgen de gelegenheid vragen te stellen.
- Bij doelgroepspecifieke sessies kan de opkomst hoger zijn, wanneer de sessie past in hun normale programma.

Voorbereiding:

- Leg een datum vast en reserveer een zaal.
- Contacteer (een) spreker(s).
- Maak de infoavond bekend in de gemeente door affiches, persartikel, uitnodigingsbrieven, artikel in het gemeentelijk infoblad (zie bijlage),...

Praktische gegevens en tips:

- Het is zeer belangrijk dat u een goede reclamecampagne voert voor een dergelijke infosessie. Zorg dat affiches aangebracht worden op duidelijk zichtbare plaatsen.
- Mogelijke lokale sprekers met diverse invalshoeken zijn: de milieumambtenaar van de gemeente, de Medisch Milieukundige van de regio, de politie, ...
- Bovenlokale sprekers: provincie, LNE, ...
- Een powerpoint-presentatie "illegaal verbranden" is te verkrijgen bij de Medisch Milieukundige van uw regio (zie www.mmk.be). Hierop kan u zich eventueel baseren wanneer u zelf wenst te spreken op een infoavond.
- Tijdens de infosessie worden de negatieve gevolgen van afvalverbranding beklemtoond. Er wordt duidelijk gemaakt dat wie stiekem huisvuil, geverfd hout, plastic, ... verbrandt, in de eerste plaats zichzelf vergiftigt. Er worden alternatieven meegegeven voor afvalverbranding.
- Geef tijdens de infosessie ook aan wat de lokale aanpak is wanneer er klachten binnenkomen bij de gemeente of politie.
- Een interactief gedeelte (bv. korte quiz) of de uitreiking van een prijs gekoppeld aan een prijsvraag over dit thema kan de opkomst verhogen.
- Na de presentatie kunnen infobrochures meegegeven worden (zie 7.2.4: folders).

7.4. Workshops

7.4.1. WORKSHOP VERWERKEN VAN SNOEIHOUD

Doelgroep:

Burgers met een tuin

Wat:

Benadruk bij het theoretische deel goed dat dit een waardig alternatief is voor het illegaal verbranden van tuinafval.

Voordelen:

- Burgers leren hoe ze hun snoeihout op een nuttige manier kunnen verwerken.
- Snoeihout dat verwerkt wordt, wordt niet verbrand.
- De ecologische waarde van tuinen verhogen vaak wanneer snoeihout verwerkt wordt in de tuin.

Voorbereiding:

- Maak reclame voor de workshop. Naast de gebruikelijke kanalen zijn ook containerparken en tuincentra interessante plaatsen om reclame te maken voor deze activiteit.
- Contacteer een organisatie die hiermee vertrouwd is bv. Velt.

Praktische gegevens en tips:

- Dergelijke workshop wordt best georganiseerd in samenwerking met een organisatie als Velt die vertrouwd is met dergelijke methodes.
- www.regionalemilieu Zorg.be/?inwoners_tuinen_verwerking3
- Bij OVAM kan een brochure worden gedownload over verwerken van snoeihout: "Maak slim gebruik van snoeihout in je tuin!" (www.ovam.be)

4.7.2. WORKSHOP VOOR JONGEREN: KUNST MET AFVAL/MUZIEK MAKEN MET AFVAL

Doelgroep:

Jongeren

Voordelen:

- Afval dat een tweede leven krijgt, wordt niet verbrand!
- Jong geleerd is oud gedaan.
- Op een ludieke en leuke manier worden jongeren op de afvalproblematiek gewezen, ze ontdekken dat afval ook leuke toepassingen kan hebben.
- Indien aansluitend een tentoonstelling van de muziekinstrumenten wordt georganiseerd, bereikt men ook ouders/vrienden van de jongeren

Voorbereiding:

- Contacteer jeugdverenigingen
- Bepaal locatie en datum voor workshop
- Maak reclame voor deze workshop

Praktische gegevens en tips:

- U kan hiervoor de plaatselijke jeugdverenigingen en/of jeugdraad contacteren om met hen samen te werken.
- U kan dit ook in samenwerking met (muziek)scholen organiseren.
- U kan hiervoor ook externe partners contacteren, zie bv. www.hermandewit.be/
- U kan aansluitend een tentoonstelling organiseren in de gemeente waar de kunstwerken te zien zijn, en waar de bezoekers dan meteen ook geïnformeerd worden over illegaal verbranden (a.h.v. de infostand). Een prijs kan ook hier een belangrijke motivatie zijn.
- Spreek eventueel een lokale kunstenaar aan.

7.5. Acties om afvalarm winkelen te stimuleren

Doelgroep:

Burgers, winkeliers

Voordelen:

- Vermeden afval wordt niet verbrand!
- Afval vermijden, begint bij het boodschappen doen.
- “Wie afval vermijdt, moet het niet kwijt”: mensen leren via een winkeloefening hoe ze afvalarm kunnen winkelen.

Voorbereiding:

- Breng de lokale winkeliers op de hoogte zodat zij ook hun steun aan de actie kunnen verlenen.

Praktische gegevens en tips:

- Dit kan georganiseerd worden in samenwerking met de duurzaamheidsambtenaar.
- Dergelijke acties worden reeds in een aantal gemeentes georganiseerd. Ook hier kan er extra aandacht worden geschonken aan preventie van illegale afvalverbranding.
- Informatie en praktische tips zijn te vinden op de site www.afvalarmwinkelen.be.
- Een Cd-rom “Draaiboek afvalarm winkelen” kan gratis besteld worden bij OVAM (www.ovam.be).

7.6. Bezoek aan verbrandingsoven

Doelgroep:

Hele bevolking, maar het kan ook heel zinvol zijn om bepaalde doelgroepen aan te spreken in hun eigen organisatie, bv. een seniorenvereniging, een vrouwenvereniging. De interesse zal vaak groter zijn wanneer dit binnen het programma van de normale werking valt.

Voordelen:

- Ontkrachten van één van de meest gebruikte argumenten om het illegaal verbranden van afval te rechtvaardigen: “Als ik mijn afval niet zelf verbrand, dan gebeurt het in de afvalverbrandingsoven. Dat is toch net hetzelfde?”
- Een bezoek aan een verbrandingsoven waar uitleg wordt gegeven over de werking en de maatregelen die worden genomen om uitstoot te verminderen, kan dan ook zeer veel effect hebben en helpen om dit hardnekkige en foutieve argument uit de wereld te helpen.

Voorbereiding:

- Contacteer een verbrandingsoven/intercommunale in de buurt en bespreek data waarop

bezoeken mogelijk zijn.

- Maak reclame voor deze activiteit.

Praktische gegevens en tips:

- Dit kan ook georganiseerd worden als schoolbezoek (in het kader van de lessen milieueducatie).

7.7. Aanbod verhakselen van snoeihout

Doelgroep:

Burgers met tuin

Voordelen:

- Een mobiele hakselaar die op regelmatige tijdstippen gratis ter beschikking wordt gesteld van de particulieren, zal vermijden dat heel wat mensen thuis het snoeihout opstoken.
- Snippers van fijne takken bevatten veel voedingsstoffen en verteren vrij snel. Door ze te vermengen met keukenafval en (beperkte hoeveelheden) gazonmaaisel in een compostvat, houden ze de compost luchtig en geurvrij en versnellen ze het verteringsproces.
- Dikkere takken kunnen na het versnipperen dienst doen als bodembedekking. Ze houden de bodem vochtig, brengen voedingsstoffen aan en remmen de onkruidgroei.

Voorbereiding:

- Zorg voor een (mobiele) hakselaar.
- Informeer mensen over deze mogelijkheid.
- Bepaal plaats en tijdstip van ter beschikking stellen van de hakselaar en maak dit bekend.

Praktische gegevens en tips:

- Indien het niet mogelijk is de hakselaar bij de mensen thuis te brengen, kan de gemeente de burgers verwittigen van de mogelijkheid om het snoeiafval op een bepaalde dag en plaats, bijvoorbeeld per wijk in te zamelen zodat het kan verhakseld worden.
- Burgers kunnen achteraf eventueel zakken met houtsnippers meenemen om te gebruiken als bodembedekking.

7.8. Kader bestaande acties binnen het thema illegale verbranding

Doelgroep:

Hele bevolking

Voordelen:

Er lopen reeds allerlei acties rond thuiscomposter en afvalarm tuinieren. Wanneer deze acties samenvallen met een campagne tegen illegaal verbranden, kan in het theoretische gedeelte duidelijk gemaakt worden dat deze werkwijzen een waardig alternatief zijn voor het verbranden van tuinafval.

Voorbereiding:

Voor meer info over workshops rond thuiscomposter kan u terecht bij www.vlaco.be; voor meer info over workshops rond afvalarm tuinieren kan u terecht bij www.velt.be.

7.9. Omruilactie: inzamelen van stooktonnen in ruil voor een compostvat

Doelgroep:

Hele bevolking

Voordelen:

Wanneer mensen iets in ruil krijgen, zijn ze eerder geneigd hun stookton van de hand te doen.

Vorbereiding:

Maak deze mogelijkheid bekend en koppel deze aan informatie over de gezondheidseffecten van illegaal verbranden.

Praktische gegevens en tips:

Deze actie kan tegelijk lopen met de hakselaaractie. Zo geraken mensen hun snoeiafval kwijt en branden ze het dus niet op. De mensen geraken zo van hun ton af en krijgen er nog gratis iets in ruil voor ook.

7.10. Wedstrijd

Doelgroep:

Hele bevolking

Voordelen:

Een prijs is vaak een goede motivatie voor deelname.

Als er iets te winnen valt, zijn de mensen sneller bereid een artikel te lezen om het antwoord op een vraag te zoeken. Het is een aangename manier om de problematiek rond illegaal verbranden onder de aandacht te brengen.

Vorbereiding:

- Opstellen prijsvraag (je kan ook het kruiswoordraadsel in bijlage 9 gebruiken).
- Bekendmaking via gemeentelijke infoblad, website, ...
- Gevolgd door een officiële prijsuitreiking, waaraan ook nog eens een infotentoonstelling of infomoment kan gekoppeld worden.

Praktische gegevens en tips:

- Er kan een prijsvraag in het gemeentebblad verschijnen, waarop het antwoord dan terug te vinden is in het bijhorende artikel. Dit is een extra motivatie voor mensen om het artikel grondig te lezen.
- Andere mogelijkheden: een quiz voor jong en oud, wedstrijd voor de origineelste tip om afval te vermijden, zoektocht naar tuinen waar men tuinafval integreert in de tuin, tekenwedstrijd voor kinderen, ...
- Mogelijke prijzen die verband houden met de boodschap van de campagne zijn: jetons voor het containerpark, compostvat, aankoopbon voor een kringloopcentrum, een hakselaar, ...
- De gemeente Wevelgem organiseerde een wedstrijd rond wat mag verbrand worden en wat niet. Via deze wedstrijd werden zoveel mogelijk mensen aangespoord om na te denken wat er al dan niet in een kachel of open haard mag worden verbrand. Voor meer informatie zie www.ovam.be of www.wevelgem.be.